

**архимандрит Лазар (Абашидзе)
У ВАВИЛОНСКОЈ ПЕЋИ**

Шта се може рећи о „савременој култури“, која преовладава у свету? Неки је савремени Оци директно називају „анти-културом“, „културом распада“, саморазорења. Непрекидно угушивање блудне пожуде ка ближњему, удаљавање од безобзирности и опасне слободе у односима сматрају „заосталошћу“, „извештаченошћу“, „дивљаштвом“ и скоро „шизофре-

У једном времену када се људи ставе у лажан однос према Богу, као јединој стварности и вредности, сви њихови односи аутоматски постају лажни. Стварност и вредност преносе се тада са Бога на сан и сањаче, и живот постаје као битка сенки када се Сунце сакрије за облак.

Лажне теорије о Богу повлаче са собом неминовно лажне теорије научне, политичке, друштвене и брачне и породичне. Једна лаж рађа се из друге; једна се позива на другу; једна другу виче у помоћ.

Вештина се тада цени изнад карактера и множина изнад квалитета.

И сви се људи тада осећају да се гуше у лажи и сви вичу: Све је лаж! Но нико се не враћа истини. Као када се пливачи удаље од обале па се почну давити и хватати један другог. Сви они виде да су у истој опасности, али ипак вичу један другог у помоћ.

свети владика Николај

слушамо паролу које дижу хвалоспеве „култури секса“, проглашавају „сексуалну слободу“, „слободну љубав“, па чак и „сексуалну револуцију“. Чак су и наизглед „најцивилизованије“, „најкултурније“ нације уверене да су коначно збациле средњовековно бреме тамног мрачњаштва и учинили корак ка новој, узвишенијој култури узајамних односа. Дошло се до задивљујућег открића: показало се да је брак са једним партнером (у моногамији) „реликт прошлости“; да су убицајени породични живот и породичне обавезе – „предрасуде“; да је тежња да се обуздају телесне пожуде: „опасне вежбе које могу да изазову трауме“; скромност и стидљивост су назвали „комплексом инфериорности“, „против кога се треба свим силама борити, чак се и обраћати за помоћ лекарима психијатрима“; кретање у строгим оквирима пристојности сада сматрају „неслободом“, „некомуникативношћу“,

нијом“.

И где, ујосмо у нову еру – „слободе“, одасвуд се чује: „Слобода!“, „Доле предрасуде!“, „Приближимо се природи!“, „Доле стид!“ Жену и мушкарца, млади и они поодмаклих година, почињу да вежбају да гуше стид, уче да погазе сваки вид скромности, које се више стиде него што су се раније стидели порока, журе да што пре обешчасте девственост или да је на сваки начин сакрију и да се представе околини као искусни (вешти) у љубави, као они који су се „наживели“. Телевизија, новине, рекламе и уопште скоро свака реч и дело савремених људи управљено је директно или индиректно ка греху сладострашћа. Савремени хумор, досетке, разговори, садржаји уметничких дела, радост и туга, схватање трагичности и среће у основи се врте управо око ове страсти – блуда.

манастир Подмаине - храм Успења Пресвете Богородице
са благословом игумана јеромонаха Рафаила

ВАСКРСЕЊЕ

ТРИДЕСЕТА НЕДЕЉА ПО ДУХОВИМА

Лк. 14, 16 - 24, зач. 76;

Кол. 3. 4 - 11; зач. 257.

*св. муч. Тирс, Левкије, Калиник, Филимон, Апологије
недеља Проотаца*

*протојереј Андреј (Ткачов)
НАУКА*

Кад би наука неминовно одвајала човека од Бога, на свету не би постојао ниједан верујући научник. Кад би наука неминовно доводила човека до страха Божјег и поклоњења Највишем Уму, па свету не би било ниједног озбиљног научника који се не би молио и који не би проливао сузе над Јеванђељем.

Уместо тога, у историји и дан-данас видимо два велика мноштва мислилаца и научника. Једно мноштво се састоји од оних који у научну храну додају со вере, а друго мноштво од оних који једу неслано. То су они којима Бог није потребан ни у свакодневном животу — као Помоћник, ни у науци - као хипотеза (в. дијалог Пјер-Симона де Лапласа и Наполеона). Није важно које мноштво бројчано претеже. У таквој ствари неколико гласова више пеће променити главни закључак, јер су оба мноштва велика по свом броју. А главни закључак се састоји у томе да наука не доводи до вере и не одводи од ње. Она може да помогне, да подстакне, како у једну тако и у другу страну, али суштина ствари није у њој. Постоји нешто круто у човску,

што се разликује од ума који анализира, где се заправо зачиње и где зри вера.

Блез Паскал је говорио да срце има логику која се разликује од логике ума који спознаје. Исти овај дивни Паскал је говорио да Бог код човека не долази као Бог философа и научника, Већ као Бог Авраама, Исаака и Јакова.

Људи попут Паскала су драгоцени. Они су потребни бар за то да би се избила картонска сабља из руку атеисте с којим споримо кад он своје неверје доказује баналним испадом „наука је доказала“. Која наука? Шта је доказала? Ето, Паскалу није доказала. Не само то, Паскал је помоћу математичке вероватноће доказао да је вера у Христа неопходна. Ако се смисао живота састоји у тежњи ка добру и избегавању патње и ако је наука позвана да обезбеди или приближи људску срећу разумно је и неопходно веровати у Христа, а не веровати у Њега је безумно и опасно. Погледајте сами.

Рецимо, човек који верује у Бога је погрешно. Шта је изгубио? Ништа. Живео је слично као други људи. јео

email: kontakt@manastirpodmaine.org
интернет презентација: manastirpodmaine.org

је, пио, радио и одмарао се. Само се трудио да поштује морални закон, због чега су га људи из околине можда поштовали. Онда је умро, и то је све. Односно, у случају да је погрешно. Распао се на праелементе и као што је говорио Омар Хајам: „Ове шачице песка испод наших ногу / Некад су биле зенице очаравајућих очију.“

А шта ће бити ако није погрешно? Очекује га слава, Царство, заједница с анђелима, познанство с најбољим људима на свету, гледање Христа, радост, душевни мир.

А сад погледајмо неверујућег човека. Шта је он изгубио ако је провео живот у складу са својим погледом на свст? Није се мучно постовима и одласцима на дуге службе. На грехове тела гледао је као на закон природе. Није желео да се смири пред Богом, и не само то, желео је да се поноси славним именом човека. Али је морао да се смирава пред начелницима и пред животним околностима. Велика дела, наравно, није учинио, али је живео на своје задовољство. Истина, и задовољство је било варљиво. Болести и године. Неподударност жељепог и стварности, као свакодневне свађе, тровале су већи део могуће среће. Али је човек остао чврст у свом атеизму. И сад је умро како би нестао. Како ће се зачудити кад нестанак побегне од њега, а боје света, напротив, постану јаче! Шта би добио ако би нестао? Ништа. Не само да не би добио ништа у поређењу с верујућим човском, него ни у поређењу с кућним псом ништа не би добио, већ би пре изгубио. А што се тиче његовог губитка (у случају да није у праву), показаће се да је већи него што се може поднети. Губитак

ће бити такав да ће човек и нехотице завапити од очајања и почети да шкргуће зубима. Тако је и речено: „Биће плач и шкргут зуба“. Дакле, кад су у питању варијанте веровати — не веровати, боље је веровати. Ништа нећеш изгубити, али добитак може бити незамислив. То је исто као да добијеш на рулету милион с већином поклоњених жетона. То каже банална математичка рачуница. И обрнуто. Атеиста ништа неће добити постајући храна црва и трулежи. А ако изгуби, изгубиће колосално.

Закључак: наука не може да докаже да Бога нема. Напротив, следбеници неверја иису упознати с елементарним законима правилног размишљања. Онда нека се не позивају на науку. Боље је да кажу: „Не верујем зато што ми је срце тврдокорно“, „огрезао сам у таштину“, „плашим села погледам Бога у очи“. То би било поштено, дакле, и корак ка будућем покајању и исповедању. А овако — „наука је доказала...“ Требало би да се стиде.

Постоји Аристотелова логика, која не дозвољава противречности. Њу немој насилно примењивати тамо где постоји чудо. На пример, у Јеванђељу. Тамо Дјева рађа Сина и остаје Дјева. Тамо се Бог оваплоћује, мртви васкрсавају, пет хлебова хране пет хиљада људи. Очигледно, неки други свет је ушао у „овај“ свет и закони другог света су потиснули, благо речено, истиснули су испромењивост живота на који смо навикли. Живели су људи, живели, и паралелне линије се код њих никад нису пресецале. Бог је на небу, ми смо на Земљи, Еуклид је у праву: паралелне линије се не пресецају. Кад се одједном страница окренула

и почела је геометрија Лобачевског. Не само да су се паралелне праве пресекле — Бог је сишао на земљу. Два света су се сјединила неразделиво, премда и несливено. И уобичајени закони света су почели да се повлаче показујући да се поред нас налази Цар Који није од овога света.

Да ли постоји наука која размишља смело, упркос видљивом свету? Постоји. То је математика. Она је царица наука. Код ње су на све стране надомак руке паметне ствари, које се не могу опипати. Нико од нас није видео и неће видети нулу.

Ништа је незамисливо и не може се приказати. А математика барата

начност, и одмах ћемо бити у стању да водимо разговор на језику науке, који је веома близак језику вере. Већ нестају осмеси с лица скептика приликом разговора о томе да Бог има једну природу и три Лица. Да, господо. Аристотел је остао иза врата, а ми улазимо у светилиште мисаоних созерцања, где се нико не чуди ни Богочовечанству, ни Вечној девствености, ни јединству Тројице. Тачније, чуди се, али не негира, већ созерцава.

Дакле, да ли нам наука смета да верујемо? Да ли можемо да убијемо кухињским ножем? Да ли се микроскопом могу крцкати ораси?

Свеблаги Бог не кори грешника који се покајао због пређашњих нечистота и грехова. Није прекорео ни блудног сина који се покајао. Нека онај ко је по сопственој вољи упао у дубоку провалију греха са страхом и љубављу приступи благом Господу и моли Га за помоћ.

Приступите ви који се кајете и примите опроштај грехова. Двери се отварају онима који моле. Исус Христос никоме не ускраћује опроштај. Пре него дође смрт, пре него се врата закључају, док још постоји могућност да се уђе, док се светлост није угасила и док васељену није спопао ужас, моли, грешнице, милост од Бога. Бог не рачуна твоје дугове... Само му покажи покајање и узмеће безакоња твоја.

Грешнице, ако будеш плакао и сакрушавао се због својих грехова и са вером молио Господа, опростиће ти безакоња и излиће на тебе милост Своју, јер Он чека и жели твоје обраћење.

Преподобни Јефрем Сирин (из књиге ЗОНА БЕСМРТНИХ)

нулом по навици, као домаћица иглом и концем. Чим почнемо да говоримо о бесконачности, почињу чуда. Сваки математичар ће вам на прсте доказати да је у бесконачности део мноштва једнак целини, да је бесконачна права — круг бесконачног пречника. И напротив, круг бесконачног пречника је бесконачна права. То бих чак и ја могао да докажем. Значи, у науку треба да уведемо један од атрибута Бога - беско-

Све је то могуће ако је животни вектор усмерен у погрешном правцу. Разум ће као дигитрон послушно рачунати како у безгрешним, тако и у лоповским шемама. Важно је да разумом управља срце, које (по Паскалу) има сопствену логику. И важио је да се срце моли. Онда немамо разлога за страх. Тачније, увек имамо разлога за страх. Али ће основе за страх, кажимо то математичким језиком, тежити нули.